

Zveza svobodnih sindikatov Slovenije

TRDITVE IN DEJSTVA O MALEM DELU

KAJ PRAVI MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO IN SOCIALNE ZADEVE?	KAJ PA SO DEJSTVA?
<p>Namen Zakona o malem delu je, da se vse oblike začasnega in občasnega dela vključi v mehanizem podpore socialnim blagajnam in da se vsem, ki ta dela opravljajo, omogočijo primerljive pravice iz socialnih zavarovanj in s tem tudi ustrezno varnost na trgu dela.</p>	<p>Sam predlagatelj Zakona o malem delu je 11. junija 2010 zapisal da je »prednost malega dela, v primerjavi z delovnim razmerjem, še vedno v nižji obremenitvi (8,7 % manjša obremenitev s prispevki za socialna zavarovanja) in v večji fleksibilnosti (sistem napotnic), prav tako malo delo ne predvideva drugih stroškov dela, ki bremenijo delovno razmerje kot npr. odpravnine, prevoz na delo, letni dopust ipd.</p> <p>Poleg tega je predlagatelj zakona o malem delu priznal, da se bo ura dela malega delavca štela zgolj kot 40 minut zavarovalne dobe. To pomeni da bi mali delavec v preračunu povprečnih delovnih dni na mesec v letu 2010 s polno zavarovalno dobo imel priznanih 4,24 mesecev. Tako pa ima priznanih le 2,82 mesece.</p>
<p>Malo delo ljudi ne bo pahnilo v revščino, saj imajo vse tri skupine, ki bodo lahko opravljale malo delo svoj primarni status že urejen na drugi podlagi, zato malo delo zanje pomeni celo dodaten zaslužek in ne vpliva na njihov siceršnji status in pravice, ki jim jih ta status prinaša.</p>	<p>Maksimalni letni zaslužek malega delavca je omejen v višini 6.000, če pa upoštevamo minimalno bruto urno postavko 4 € /h, bo to pomenil letni zaslužek v višini 2.880 €, kar je krepko pod mejo letnega praga tveganja revščine v višini 7.118 €.</p> <p>Z drugimi besedami- malo delo je bazen »zaposlenih revnih«. Zato prav nič ne čudi podatek, da 71% malih delavcev v Avstriji ne more preživeti s svojim dohodkom.</p> <p>Ministrstvo tukaj pravi, da imajo vse tri skupine, ki bodo lahko opravljale malo delo svoj primarni status urejen na drugi podlagi. Pa poglejmo:</p> <p>Konec leta 2009 je v Sloveniji prejemalo štipendijo 61.110 dijakov in študentov, to je zgolj nekaj manj kot tretjina vseh vpisanih dijakov in študentov (SURS; 20. 12. 2010). Povprečna štipendija za študenta je bila »celih« 209 €, kar je manj od polnega zneska denarne socialne pomoči (226 €).</p> <p>Po podatkih Zavoda za pokojninsko in invalidsko zavarovanje je v novembru 2011 247455 upokojencev v Sloveniji prejemalo pokojnino nižjo od 500 €.</p> <p>Po novem pokojninskem zakonu pa bo oseba kateri bi izračunali najnižjo pokojninsko osnovo in iz nje najnižjo pokojnino sedaj prejemala neto plačo cca v višini 724 EUR. Po podatkih SURS pa je v letu 2009 v Sloveniji kar 45 % zaposlenih prejemalo plačo nižjo od 724 EUR neto.</p> <p>In kaj se bo zgodilo - en delavec bo opravljal več različnih malih del, da bo preživel. V Avstriji tako več kot polovica »malih delavcev« opravlja več kot eno malo delo.</p>
<p>Ne moremo primerjati slovenskega predloga zakona o malem delu z nemškimi sistemom</p>	<p>Slovenski predlog malega dela res ne moremo primerjati s <u>sedanjim</u> sistemom malega dela v Nemčiji, ker ne pozna omejitve glede ur. Vendar pa je izjemno pomembno poudariti,</p>

malega dela	<p>da je v obdobju med 1.4. 1999 in 31.3. 2003 malo delo v Nemčiji bilo definirano kot pogodba o delu, ki ne traja dlje kot 15 ur na teden in s plačilom, ki je manjše od 325 € mesečno. Socialni prispevki s strani delodajalcev so znašali 22% (12% za pokojninsko zavarovanje in 10% za zdravstveno zavarovanje), medtem ko so bili delavci oproščeni plačila prispevkov za socialno zavarovanje.</p> <p>1.4. 2003 pa je bil dohodkovni cenzus dvignjen na 400€, omejitev glede števila ur je bila umaknjena. In prav to je omogočilo delodajalcem, da najamejo manj delavcev za isto količino dela, s čimer je dodatno populariziral MDZ.</p> <p>Johannes Jakob iz nemške sindikalne centrale DGB je prav zato zelo jasen ko govori o malem delu »Ko je narobe zastavljena pot izbrana, jo je zelo težko zapustiti«.</p> <p>Ko se malo delo enkrat uvede na trg dela, se ga preprosto ne da več umakniti – interesi in pritiski delodajalcev po zniževanju regulacije so preprosto preveliki.</p>
Malo delo bo odskočna deska mladih na trg dela	<p>Malo delo ni odskočna deska za redno zaposlitev. Izkušnje iz Nemškega primera malega dela kažejo naslednjo sliko: samo 10-im odstotkom oseb, ki opravljajo malo delo, uspe prehod v redno zaposlitev. Večina jih ostane v malem delu ali znova brez dela (DGB).</p>
Z uvedbo malega dela se želi zmanjšati obseg dela in zaposlovanja na črno	<p>Malo delo zagotovo ne bo preprečevalo dela črno. Po podatkih iz Nemčije dela na črno pri podobnih storitvah, kot se opravljajo v gospodinjstvu, ni bilo mogoče omejiti s poenostavljenim postopkom zaposlitve za malo delo v gospodinjstvih. Od ocenjenih 3,8 mio zasebnih gospodinjstev, ki so zaposlovala pomočnico za gospodinjska dela, jih je septembra 2007 samo blizu 148.000 to delovno razmerje tudi prijavilo.</p>
Zakon o malem delu ne bo povečal obseg negotovih oblik na trgu dela	<p>Dovolj je pogledati Nemčijo, ki je že pred časom uvedla malo delo. Od leta 2000 se je samo število zaposlitev s polnim delovnim časom in obveznim socialnim zavarovanjem znižalo za 1,6 milijona. Delež malih del pri celotni zaposlitvi se je od leta 1995 skoraj potrojil.</p> <p>Na primere razbijanja »velikih« delovnih mest je opozorila tudi Komisija Združenega kraljestva za enake možnosti v svojem poročilu za leto 1998, ki je ugotovila prakso razbijanja rednih delovnih mesta na več mini delovnih mest.</p>
Zakon o malem delu uvaja strog nadzor nad kršitvami zakona	<p>Vendar - ali bo to preprečilo veriženje malega dela (posojanje napotnic drugim). Zagotovo ne. Ko bo en »mali delavec« dosegel limit ur, bo pač dobil napotnico pod drugim imenom in nadaljeval delo. In še nekaj – pri delodajalcu, ki zaposluje do deset delavcev, bo lahko po predlogu delalo šest »malih delavcev«. In koliko je takšnih delodajalcev v Sloveniji? Po podatkih UMAR-ja je kar 96,6 o.t. gospodarskih družb v Sloveniji prav mikro družb, torej družb ki zaposlujejo do deset delavcev! Po drugi strani pa je Inšpektorat RS za delo v celem prejšnjem letu ugotovili celih 9 primerov posojanja napotnic.</p>

Več o resnični zgodbi o malem delu na: www.zsss.si